

Skólanámskrá 2019-2020

II. hluti Nám og kennsla 4. bekkur

Umsjónarkennarar
Berglind Daðadóttir
Sigríður Dögg Sigurðardóttir

Efnisyfirlit

Bakgrunnsupplýsingar	3
Lykilhæfni í 4. bekk	3
Samþætting námsgreina	4
Útinám	4
Íslenska	4
Lestur og bókmenntir	5
Ritun	5
Málfræði	6
Stærðfræði	7
Að geta spurt og svarað með stærðfræði.....	7
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar	7
Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar	8
Tölur og reikningur	8
Algebra.....	8
Rúmfræði og mælingar	8
Tölfræði og líkindi.....	9
Samfélagsgreinar	9
Reynsluheimur.....	10
Hugarheimur	10
Félagsheimur	11
Náttúrufræði	12
Hæfniviðmið um verklag.....	12
Hæfniviðmið um viðfangsefni	13
Enska	15
Hlustun.....	15
Lestur.....	15
Talað mál – samskipti.....	15
Talað mál – framsögn	16
Ritun	16
Tónmennt	16
Frum-, efnis og leikniþættir	16
Sögulegt og félagslegt samhengi	16
Tónlistarlegt innsæi	17
Smiðjur	17
Textílmennt	17
Heimilisfræði	18
Myndlist.....	18
Hönnun og smíði	19
Fjölval	21
Skólaíþróttir	21
Íþróttir.....	21
Sund	22

Bakgrunnsupplýsingar

Í 4. bekk eru 29 nemendur, 21 drengur og 8 stúlkur. Alls fá nemendur 30 kennslustundir á viku. Umsjónarkennarar í 4. bekk eru Berglind Daðadóttir og Sigríður Dögg Sigurðardóttir. Stuðningsfulltrúi er Aron Bjarki Róbertsson. Agnes Ásgeirsdóttir sér um sérkennslu.

Aðrir kennarar:

Jón Ásgeir Þorvaldsson- sund

Berglind Daðadóttir , Freyr Brynjarsson og Jón Ásgeir Þorvaldsson- íþróttir

Halldóra Ólöf- heimilisfræði,

Silja Konráðsdóttir- textíl

Guðrún Jóhannsdóttir- smíði

Helga Lára Haraldsdóttir- myndlist.

Alexandra Ýr Auðunsdóttir- tónmennt

Katrín Jóna Ólafsdóttir- uppbyggingasmiðja

Kolbrún Alexandersdóttir- bókasafnssmiðja

Viðmiðunarstundaskrá

Íslenska	8 tímar
Stærðfræði	6 tímar
Samfélags- og náttúrugreinar	2 tímar
Enska	2 tímar
Fjölval	2 tímar
Útikennsla	2 tímar
Smiðjur	4 tímar
Sund	1 tími
Íþróttir	2 tímar
Tónmennt	1 tími
Samtals:	30 tímar á viku

Lykilhæfni í 4. bekk

Lykilhæfnin skiptist í fimm þætti sem lagðir eru til í Aðalnámskrá. Allir þættirnir fimm eru jafn mikilvægir en farið er misjafnlega djúpt í þá eftir aldri nemenda. Mat á lykilhæfni fer fram að vori í öllum árgöngum. Matið er framkvæmt í Mentor og birt foreldrum á fjölskylduvef. Kennarar og foreldrar fara svo yfir matið í sameiningu á samtalsdegi í maí.

Þættirnir fimm eru eftirfarandi:

1. **Tjáning og miðlun:** Tekur þátt í samræðum. Hlustar á aðra. Tjáir sig í umræðum.
2. **Skapandi og gagnrýnin hugsun:** Sýnir frumkvæði. Er skapandi við vinnu og lausn verkefna.
3. **Sjálfstæði og samvinna:** Vinnur vel með öðrum. Er virkur í hópastarfi og leggur sitt að mörkum. Fer eftir viðeigandi fyrirmælum.
4. **Nýting miðla og upplýsinga:** Afklar sér upplýsinga á fjölbreytta vegu. Miðlar upplýsingum til annarra.

5. **Ábyrgð og mat á eigin námi:** Fylgir fyrirmælum. Leggur mat á vinnu sína. Nýtir tíma sinn vel til vinnu.

Samþætting námsgreina

Námsgreinarnar fléttast saman á margvíslegan hátt. Í samfélagsfræði og stærðfræði þjálfast nemendur jafnframt í íslensku þar sem þeir þurfa að lesa og skrifa. Lífsleikni kemur mikið við í flestum námsgreinum þar sem reynir á samskiptahæfni og tillitssemi.

Útinám

Við leggjum áherslu á að tengja nemendur við sitt nánasta umhverfi og nýtum umhverfi skólans og útikennslusvæðið Narfakotsseylu í nám og kennslu. Útinám er samþætt nám sem getur tengst öllum námsgreinum.

Íslenska

Kennsluhættir

Kennt verður samkvæmt hugmyndafræði heildstæðrar móðurmálskennslu þar sem áherslan er á talað mál, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun, og málfræði. Einnig er unnið með Byrjendalæsi. Samfellu og stíganda er haldið allt kennsluárið með fjölbreyttum kennsluaðferðum svo sem upplestri, innlögnum, hóp- og einstaklingsverkefnum, hringekjum, leikjum og námsspilum. Höfðað er til færniþátta nemenda og leitast við að laða fram það besta í hverjum og einum.

Talað mál, hlustun og áhorf

Hæfniviðmið

Að nemendur geti:

- beitt skýrum og áheyrilegum framburði,
- tjáð sig með aðstoð leikrænnar tjáningar frammi fyrir hópi og staðið fyrir máli sínu,
- sagt frá eftirminnilegum atburði og lýst ákveðnu fyrirbæri, endursagt efni sem hlustað hefur verið á eða lesið,
- hlustað og horft með athygli á upplestur, leikið efni, ljóð og söngva og greint frá upplifun sinni,
- nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi,
- átt góð samskipti, hlustað og sýnt kurteisi.

Lestur og bókmenntir

Hæfniviðmið

Að nemendur geti:

- nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orðs út frá samhengi,
- tengt þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess,
- valið sér lesefni eftir áhuga og þörf og lesið sögur, ljóð og fræðandi efni, sem hæfir lestrargetu, sér til ánægju og skilnings,
- lesið ævintýri, sögur og ljóð ætlað börnum,
- beitt hugtökum eins og persónu, söguþræði, umhverfi og boðskap,
- beitt fáeinum algengum hugtökum í bragfræði svo sem rími, kvæði, vísu og ljóðlínu,
- aflað sér upplýsinga úr ýmsum tiltækum gagnabrunnum, svo sem bókum og á rafrænu formi,
- lesið úr tákmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum.

Kennsluefni/kennslugögn

Lestrar- og yndislestrarbækur við hæfi. Fjölbreyttur texti til að þjálfra hraða og lesskilning og verkefni tengt þeim. Edda og eldgosíð. Komdu og skoðaðu eldgosíð.

Námsmat

Hraðlestrarkannanir Lesferils eru þrisvar sinnum á ári. Samræmd könnunarpróf eru lögð fyrir í september. Einu sinni á hvorri önn eru lögð fyrir Orðarún, lesskilningskönnun. Einnig eru lögð fyrir sértæk próf ef grunur er um lestrarvanda, þau próf eru einstaklingsbundin.

Virkni, vinnubrögð og frágangur verkefna.

Eftirfarandi eru viðmið í raddlestri við lok 4. bekkjar:

4. bekkur	90% viðmið	50% viðmið	25% viðmið
	80 orð á mínútu	120 orð á mínútu	145 orð á mínútu

Ritun

Nemendur þurfa að hafa gott vald á rituðu máli og hafa góð tók á því að miðla efni til annarra.

Hæfniviðmið

Að nemendur geti:

- dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega,
- nýtt í ritun þekkingu á grunnþáttum í byggingu texta, svo sem upphafi, meginmáli og niðurlagi,
- samið texta frá eigin brjósti, svo sem sögu, frásögn, ljóð eða skilaboð,

- nýtt sér fyrirmyndir í ritun, svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis,
- beitt einföldum stafsetningarreglum og notað tiltæk hjálpargögn við hæfi,
- skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu,
- skrifað og leyft öðrum að njóta þess með upplestri eða lestri,

Kennsluefni/kennslugögn

Til grundvallar skriftarkennslunni verða bækurnar Ítalíuskrift eftir Freyju Bergsveinsdóttur og Gunnlaug SE Briem. Vinna með fjölbreytt ritunarverkefni, uppbyggingu sögu eftir ákveðnum fyrirmælum og áhugasviðstengd verkefni.

Námsmat

Vinna nemenda verður metin jafnóðum, virkni, framfarir og vinnubrögð. Auk þess verður skriftarkönnun lögð fyrir einu sinni á hvorri önn.

Málfræði

Hæfniviðmið

Að nemendur geti:

- beitt töluðu máli og rituðu af öryggi og ráði yfir orðaforða og málskilningi sem hæfir þroska,
- þekkt, fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein,
- raðað í stafrófsröð og gert sér grein fyrir notagildi þess við leit og skipulag,
- gert sér grein fyrir mismunandi hlutverki nafnorða, lýsingarorða og sagnorða,
- leikið sér með ýmis einkenni tungumálsins, svo sem margræðni orða og fundið kyn, tölu,
- búið til málsgreinar og ráðið við að greina málsgreinar í eigin texta,
- greint mun á samnöfnum og sérnöfnum og geti m.a. bent á þau í eigin texta,
- leikið sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma, og fara í orðaleiki,
- gerir sér grein fyrir markmiði þess að læra íslenska málfræði,

Kennsluefni/kennslugögn

Ritrún, Lesrún 1 og 2 og verkefnabækur, ásamt fjölbreyttum námsspilum. Auk annarra verkefna frá kennara. Bækur tengdar byrjendalæsi.

Námsmat

Metinn er frágangur, virkni og vinnubrögð. Kannanir í málfræði verða lagðar fyrir í lok hvorrar annar.

Stærðfræði

Kennsluhættir

Lögð verður áhersla á fjölbreytileg vinnubrögð sem gera nemendum kleift að leysa stærðfræðileg viðfangsefni á eigin forsendum. Jafnframt tengist stærðfræðivinnan daglegu lífi og reynslu nemenda, bæði í einstaklings- og hópvinnu, kennsluhætti eins og rökstuðningur, námsleikir, spil, þrautalausnir, utanbókarnám, sköpun, hópverkefni, vettvangsferðir, notkun kennsluforrita, tilraunir og samræður verða notaðir jöfnum höndum. Innlagnir verða úr hverju viðfangsefni fyrir sig, síðan er unnið með það áfram bæði í kennslustundum og heimavinnu.

Hæfniviðmið

Hæfniviðmiðin eru sett fram í sjö flokkum. Fyrstu þrjú flokkarnir eru almenn viðmið um stærðfræðilega hæfni og fjórir flokkar snúa að hæfni á ólíkum sviðum stærðfræðinnar.

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemendur geti:

- tjáð sig um stærðfræði, útskýrt hugsun sína um hana fyrir öðrum, leitað lausna og sett þær fram á fjölbreyttan hátt með því að beita skapandi hugsun, ígrundun og rökstuðningi og fylgt rökstuðningi jafningja,
- tekið þátt í samræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði,
- leyst stærðfræðiþrautir sem gefa tækifæri til að beita innsæi, notað áþreifanlega hluti og eigin skýringamyndir,
- sett fram, meðhöndlað og túlkað einföld reiknilíkön, talnalínur, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi,
- rökrætt af innsæi um stærðfræðiverkefni sem tengjast eigin reynsluheimi, rökstutt niðurstöður sínar, val á lausnaleiðum og fylgt röksemdafærslu annarra.

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

Að nemendur geti:

- notað hugtök og táknmál úr stærðfræði og hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reiknirit, talnalínu, vasareikna og tölvur til rannsókna og samræðu um stærðfræðileg viðfangsefni,
- notað myndmál, frásögn og texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra,
- túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál,
- tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni,
- notað hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reiknirit, talnalínu, vasareikni og tölvur, til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemendur geti:

- unnið einn og í samvinnu við aðra að því að rannsaka, greina, túlka, setja fram tilgátur og finna lausnir á viðfangsefnum, sem tengjast daglegu lífi með fjölbreyttum aðferðum og kynnt niðurstöður sínar, lesið og lagt mat á einfaldan stærðfræðitexta,
- tekið þátt í að þróa fjölbreyttar lausnaleyðir, með því m.a. að nota hlutbundin gögn og teikningar,
- kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum,
- lesið og rætt um einfaldar upplýsingar, þar sem stærðfræðihugtök eru notuð,
- undirbúið og flutt stuttar kynningar á eigin vinnu með stærðfræði,
- unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna, þar sem byggt er á hugmyndum nemenda,
- notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og gerir sér grein fyrir verðgildi peninga,
- borið skynbragð á hvaða möguleikar og takmörk stærðfræðinnar eru til að lýsa veruleikanum.

Tölur og reikningur

Að nemendur geti:

- skráð fjölda og reiknað með náttúrlegum tölum, tekið þátt í að þróa lausnaleyðir við útreikninga og skráð svör sín með tugakerfisrithætti,
- notað náttúrlegar tölur, raðað þeim og borið saman,
- notað tugakerfisrithátt,
- reiknað með náttúrlegum tölum á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt,
- tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir sem byggja áeigin skilningi við að reikna samlagningar-, frádráttar-, margföldunar- og deilingardæmi,
- leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum,
- gefið dæmi um og sýnt hvernig einföld brot og hlutföll eru notuð í daglegu lífi.

Algebra

Að nemendur geti:

- kannað, búið til og tjáð sig um reglur í mynstrum á fjölbreyttan hátt og leyst einfaldar jöfnur,
- kannað, búið til og tjáð sig um reglur í talnamynstrum og öðrum mynstrum á fjölbreyttan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs, t.d. með því að nota líkön og hluti,
- notað táknmál stærðfræðinnar til að meta sanngildi og tjá vensl eins og jöfnuð og röð,
- fundið lausnir á jöfnum með óformlegum aðferðum og rökstutt lausnir sínar, t.d. með því að nota áþreifanlega hluti.

Rúmfræði og mælingar

Að nemendur geti:

- notað og rannsakað hugtök úr rúmfræði, unnið með rúmfræðilegar færslur, búið til líkön og teiknað skýringarmyndir, áætlað og mælt ólíka mælieiginleika með stöðluðum og óstöðluðum mælieiningum,

- notað hugtök úr rúmfræði, s.s. um form, stærðir og staðsetningu til að tala um hluti og fyrirbrigði í daglegu lífi og umhverfi sínu,
- gert óformlegar rannsóknir á tví- og þrívíðum formum, teiknað skýringarmyndir af þeim og hlutum í umhverfi sínu,
- unnið með mælikvarða og lögun,
- áætlað og mælt ólíka mælieiginleika, s.s. lengd, flöt, rými, þyngd, tíma og hitastig með óstöðluðum og stöðluðum mælitækjum og notað viðeigandi mælikvarða,
- rannsakað og gert tilraunir með rúmfræði á einfaldan hátt með því að nota tölvur og hlutbundin gögn,
- speglað og hliðrað flatarmyndum við rannsóknir á mynstrum sem þekja flötinn,
- borið saman niðurstöður mismunandi mælinga og túlkað niðurstöður sínar.

Tölfræði og líkindi

Að nemendur geti:

- gert rannsóknir á umhverfi sínu, unnið og lesið úr niðurstöðum sínum, sett upp í einföld myndrit, tekið þátt í umræðum um agnasöfnun, tilviljanir og líkur og gert einfaldar tilraunir með líkur,
- safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið,
- talið, flokkað og skráð, lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit,
- tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og myndrit, bæði eigin og annarra,
- tekið þátt í umræðum um tilviljanir og líkur, s.s. hvað er líklegt að muni gerast og hvað er tilviljunum háð,
- gert einfaldar tilraunir með líkur og borið skynbragð á áhrif þeirra í spilum.

Kennsluefni/kennslugögn

Aðal kennsluefnið er Sproti 4a & 4b nemendabók og æfingahefti. Viltu reyna, í undirdjúpunum margföldun og deiling, ýmsar þrautalausnir og önnur verkefni. Einnig verður notast við stærðfræðiforrit í tölvu og Ipad. Nemendur þjálfist í að nota hjálpargögn eins og brotabúta, námsspil, talnagrindur, sentikubba og einingakubba.

Námsmat

Í lok hvers kafla er próf þar sem staða nemenda verður metin. Í lok hvorrar annar er lokapróf. Símat verður yfir skólaárið þar sem frammistaða nemenda er metin ásamt vinnubrögðum, virkni og heimavinnu.

Samfélagsgreinar

Kennsluhættir

Unnið er að því að nemandi nái tökum á lykilhæfni samkvæmt skilgreiningum greinasviðs aðalnámskrá grunnskóla 2014.

Samkvæmt námskránni er hæfniviðmiðum í samfélagfræði skipt upp í þrjá þætti:

- 1) Reynsluheim; umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemanda til að skilja veruleikann
- 2) Hugarheim; sjálfsmynd: Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum og
- 3) Félagsheim; samskipti: Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra.

Lögð verður áhersla á innbyrðis tengsl þátta og viðfangsefna, innbyrðis jafnvægi allra þátta og eðlilegur stígandi í náminu.

Reynsluheimur

Hæfniviðmið:

Að nemandi geti:

- borið kennsl á gildi, svo sem virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, umhyggju og sáttfýsi,
- lýst samhengi orða, athafna og afleiðinga
- nefnt dæmi um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu, sögu og menningar,
- sagt frá einkennum og sögu heimabyggðar og tengslum við önnur svæði á Íslandi,
- aflað sér og nýtt vitneskju um samfélagsmálefni í námsgögnum og miðlum,
- rætt um samfélagið og notað valin hugtök í því samhengi,
- gert sér grein fyrir nokkrum einkennum þess að náttúrufar breytist vegna ytri áhrifa,
- sagt frá dæmum, um hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á hvernig fólk lifir,
- bent á dæmi um áhrif tækni og framkvæmda á mannlíf og umhverfi,
- gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni,
- áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra,
- sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum, sem tengjast nærsamfélaginu
- velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra, og áreiðanleika
- sagt frá gerð og mótun íslensks samfélags fyrr og nú,
- sagt frá völdum þáttum og tímabilum í sögu fjölskyldu og heimabyggðar,
- bent á dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum,
- áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum,
- sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, einkum í nærsamfélaginu,
- átti sig á muninum á völdum þáttum trúar –og lífsviðhorfa,
- áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna,
- bent á dæmi um lýðræðislega þætti í nærsamfélaginu,
- bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins,
- áttað sig á gildi samhjálpar í samfélaginu,
- áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi,
- lýst kostnaði vegna eigin neyslu og átti sig á ýmsum tilboðum sem hvetja til útgjalda og neyslu,
- varast hættur á heimili sínu og í nágrenninu.

Hugarheimur

Hæfniviðmið:

Að nemandi geti:

- sagt frá sjálfum sér með hliðsjón af búsetu, uppruna, fjölskyldu, siðum og venjum,
- bent á gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig,

- bent á dæmi um hefðbundin kynhlutverk og breytingar á þeim,
- gert sér grein fyrir hvar styrkur hans liggur,
- bent á fyrirmyndir sem hafa áhrif á hann,
- áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði,
- gert sér grein fyrir þörf sinni fyrir næringu, hvíld, hreyfingu og hreinlæti,
- gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreiti, jákvæð og neikvæð, sem hafa áhrif á líf hans,
- gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna,
- sett sig í spor annarra jafnaldra,
- sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna.

Félagsheimur

Hæfniviðmið:

Að nemandi geti:

- tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi,
- áttað sig á að fólk býr við ólík fjölskylduform, hefur ólíkan bakgrunn og ber virðingu fyrir mismunandi lífsviðhorfum og lífsháttum,
- hlustað á og greint að, ólíkar skoðanir,
- rætt um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni,
- rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélaginu og sýnt ábyrgð í samskiptum við aðra
- og þekki til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna,
- tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti,
- áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum,
- sýnt tillitssemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra,
- áttað sig á ýmiss konar afleiðingum athafna sinna,
- sýnt að hann virðir reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar, og geti nefnt dæmi um slíkar reglur,
- sett sig inn í málefni nærsamfélagsins,
- sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi.

Kennsluefni/ kennslugögn

Bókaflokkurinn *Komdu og skoðaðu*, Íslenska þjóðhætti, Landnámið og eldgosíð. *Bókaflokkurinn* Ísland áður fyrr (heimilið, störfín og fjölskyldan). Leifur Eiríksson – Á ferð með Leifi heppna. Landakortabækur og efni frá kennara.

Kennsluhættir

Mikil áhersla er lögð á skapandi vinnu og samþættingu námsgreina. Náminu er ætlað að víkka sjóndeildarhring nemenda, byggja upp þekkingu og efla samfélags- og sjálfsvitund þeirra. Þemavinna spilar hér stórt hlutverk og eru verkefnið unnin í einstaklings- og hópavinnu. Farið verður í vettvangsferðir, notast við tölvur, fræðibækur, sögubækur og önnur verkefni frá kennurum.

Námsmat

Reglulega verður lagt mat á vinnu nemenda þ.e. frumkvæði, sköpun, tjáningu, hópavinnubrögð, vinnusemi, virkni og áhuga. Jafnframt verður stuðst við sjálfsmat.

Náttúrufræði

Kennsluhættir

Unnið er að því að nemandi nái tökum á lykilhæfni samkvæmt skilgreiningum greinasviðs aðalnámskrá grunnskóla 2014.

Samkvæmt námskránni er hæfniviðmiðum í náttúrufræði skipt upp í tvo flokka sem síðan skiptast niður í 5 undirflokka. Flokkarnir eru: 1) hæfniviðmið um verklag skiptast í: getu til aðgerða, nýsköpun og hagnýting þekkingar, gildi og hlutverk vísinda og tækni, vinnubrögð og færni í náttúrugreinum og ábyrgð á umhverfinu. 2) Hæfniviðmið um viðfangsefni skiptast í: að búa á jörðinni, lífsskilyrði manna, náttúru Íslands, heilbrigði umhverfisins og samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu.

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

Að nemandi geti:

- útskýrt hvernig tækni hefur áhrif á lífsgæði íbúa og umhverfi þeirra,
- tekið frumkvæði við öflun upplýsinga til að skoða tiltekið málefni frá ýmsum sjónarhornum,
- sýnt virkni og látið sig varða nánasta umhverfi og lífsskilyrði lífvera í því,
- greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

Að nemandi:

- geti: komið auga á þarfir og vandamál í umhverfi sínu,
- bent á störf sem krefjast sérþekkingar.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

Að nemandi geti:

- í máli og myndum miðlað hugmyndum sem tengjast náttúruvísindum,
- notað einföld hugtök úr náttúruvísindum í textaskrifum,
- útskýrt hvernig tækni nýtist í daglegu lífi þeirra,
- gert sér grein fyrir hvernig maðurinn er hluti af náttúrunni og lífsafkoma hans byggist á samspilinu við hana.

Vinnubrögð og færni

Að nemandi geti:

- sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athuganir úti og inni,
- tekið þátt í vali á náttúrufræðilegum verkefnum og kynningu á niðurstöðum,
- aflað sér upplýsinga er varða náttúruna, skráð atburði og athuganir, s.s. með ljósmyndum, teikningum, eigin orðum og sagt frá þeim,
- notað ólíkar heimildir við öflun upplýsinga,
- útskýrt valda atburði og hugmyndir á fjölbreyttan hátt,
- hlustað á og rætt hugmyndir annarra.

Ábyrgð á umhverfinu

Að nemandi geti:

- tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, sýnt félögum og náttúru alúð,
- skoðað og skráð dæmi um áhrif af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð,
- nýtt reynslu og hæfni í námi og daglegu lífi, einn og með öðrum,
- rætt eigin lífssýn og gildi, gert sér grein fyrir samspili náttúru og manns,
- tekið þátt í að skoða, greina og bæta eigið umhverfi og náttúru.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

Að nemandi geti:

- tekið þátt í og sagt frá einföldum athugunum á jarðvegi, veðrun og rofi,
- sagt frá hvernig Ísland myndast og tekur breytingum,
- lýst landnotkun í heimabyggð,
- fylgst með og skráð upplýsingar um veður í heimabyggð,
- lýst breytingum á náttúru Íslands eftir árstíðum og áhrifum þeirra á lífsskilyrði fólks,
- notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar til að lýsa heimabyggð

Lífsskilyrði manna

Að nemandi geti:

- útskýrt á einfaldan hátt byggingu og starfsemi mannlíkamans,
- útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns,
- bent á skaðleg efni og hvernig ýmsir sjúkdómar og sýklar eru smitandi,
- útskýrt á einfaldan hátt hvernig barn verður til og þekkir einkastaði líkamans,
- rætt fjölbreytni í nýtingu vatns á heimilum og í umhverfinu,
- lýst skynjun sinni og upplifun af breytingum á hljóði, ljósi og hitastigi og áhrifum sólarljóss á umhverfi, hitastig og líkamann og tengt hitastig við daglegt líf.

Náttúra Íslands

Að nemandi geti:

- sagt frá eigin upplifun á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi,
- útskýrt einkenni lifandi vera, skýrt með dæmum lífsskilyrði lífvera og tengsl við umhverfi,
- lýst algengustu lífverum í nánasta umhverfi sínu,
- útskýrt fæðukeðjur og rakið fæðu til frumframleiðenda
- greint á milli algengustu orkugjafa á Íslandi,
- sagt frá náttúruhamförum sem búast má við á Íslandi og hvar þær verða.

Heilbrigði umhverfisins

Að nemandi geti:

- fjallað um samspil manns og náttúru,
- flokkað úrgang,
- gert grein fyrir þjónustu, sem náttúrulegir ferlar veita,
- sett í samhengi mismunandi ástand efna og eiginleika þeirra,
- rætt krafta sem koma við sögu í daglegu lífi manna.

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu

Að nemandi geti:

- flokkað gerviefni og náttúruleg efni eftir tilurð þeirra,
- rætt hvernig uppfinningar hafa gert líf fólks auðveldara eða erfiðara, á heimilum og í ólíkum atvinnugreinum,
- sagt frá þróun algengra rafmagnstækja og áhrifum segla,
- gert grein fyrir hvernig holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhringsins og mikilvægi við geymsluaðferðir.

Kennsluefni/ kennslugögn

Bókaflokkurinn Náttúran allan ársins hring ásamt efni frá kennara. Hrafninn *Komdu og skoðaðu*, himingeiminn og netmiðlar.

Kennsluhættir

Mikil áhersla er lögð á skapandi vinnu og samþættingu námsgreina. Náminu er ætlað að víkka sjóndeildarhring nemenda, byggja upp þekkingu og efla náttúruvitund nemenda, kynnist hugtakinu sjálfbærni og hvað felst í því. Þemavinna og útinám spilar hér stórt hlutverk og eru verkefnið unnin í einstaklings- og hópavinnu. Farið verður í vettvangsferðir, notast við tölvur, fræðibækur, sögubækur og önnur verkefni frá kennurum.

Námsmat

Reglulega verður lagt mat á vinnu nemenda þ.e. frumkvæði, sköpun, tjáningu, hópavinnubrögð, vinnusemi, virkni og áhuga.

Enska

Kennsluhættir

Hóp – og einstaklingsverkefni í hlustun, áhorfi, og ritun.

Hæfniviðmið

Megináhersla er lögð á hlustun, að auka orðaforða og talað mál. Með því að lesa og skrifa einfalda texta þjálfast nemendur í orðaforða. Mikilvægt er að nýta mismunandi miðla og styðjast við fjölbreytt námsgögn. Nemendur kynnst völdum þáttum úr daglegu lífi í enskumælandi löndum í viðfangsefnum sínum, einkum lífi jafnaldra sinna.

Kennsluefni/kennslugögn

Portfolio Speak out (lesbók) og Portfolio Work out (vinnubók) ásamt ýmsum verkefnum frá kennara.

Hlustun

Að nemendur:

- skilji fyrir máli og leiðbeiningar kennara,
- skilji félaga sína í samskiptum í kennslustundum,
- skilji einfaldar spurningar um kunnuglegt efni,
- geti fylgt þræði í einföldu hlustunarefni, s.s. söngvum, sögum og ævintýrum,
- geti hlustað eftir ákveðnum upplýsingum.

Lestur

Að nemendur:

- geti lesið stuttan einfaldan texta með eða án mynda,
- geti fylgst með í texta, t.d. sungið og lesið með,
- skilji einföld skilaboð og fyrir máli.

Talað mál – samskipti

Að nemendur:

- geti tekið þátt í samræðum við kennara og samnemendur,
- geti svarað einföldum persónulegum spurningum og beðið um samsvarandi upplýsingar,
- kunni að nota algeng orð og orðasambönd.

Talað mál – framsögn

Að nemendur:

- geti sagt frá sjálfum sér og nánasta umhverfi sínu,
- geti lýst hlutum eða myndum.

Ritun

Að nemendur:

- geti skrifað texta um kunnuglegt efni eftir fyrirmynd,
- geti búið til setningar við mynd,
- geti skrifað rétt helstu orð sem koma fyrir.

Námsmat

Metinn er frágangur, virkni og vinnubrögð í tímum. Könnun lögð fyrir á hvorri önn ásamt símati.

Tónmennt

Tónlistin hefur alltaf verið samofin lífi og starfi manna. Meginmarkmið er að vekja áhuga nemenda á tónlist með tónlistariðkun og þroska hæfni þeirra til að njóta hennar. Enn fremur að nemendur geri sér grein fyrir gildi tónlistarinnar fyrir okkur sem einstaklinga og samfélagið í heild.

Hæfniviðmið

Frum-, efnis og leikniþættir

Nemandi á að:

- flytja fjölbreytta tónlist frá ólíkum tímum og löndum með söng og hljóðfærleik
- kynnast íslenskum þjóðlögum og söfnun þeirra
- semja, spinna og útsetja einföld tónverk eftir gefnum fyrirmælum
- öðlast vaxandi færni í söng og leik á skólahljóðfæri
- öðlast vaxandi færni í flutningi á tónlist, lögum og stefjum eftir minni, heyrn og nótnatáknum
- þekkja og geta greint hugtök; svo sem háa tóna og djúpa tóna, hratt og hægt, bjart og dimmt, langt og stutt, púls og hryn, sterkt og veikt, endurtekningu og andstæður, hljóð og þögn, einn tón eða fleiri og hendingar.

Sögulegt og félagslegt samhengi

Nemandi á að:

- geta tjáð sig á einfaldan hátt um sögulegt og samfélagslegt samhengi tónlistar sem hann hefur flutt eða heyrt
- þekkja sönglög sem tengjast íslenskum hátíðisdögum

Tónlistarlegt innsæi

Nemandi á að:

- geta greint og metið notkun nótnátákna í eigin verkum og annarra
- þekkja og geta greint helstu hljóðfæraflokka og raddgerðir
- geta sýnt viðbrögð við fjölbreyttri tónlist með hreyfingu, dansi, teikningu, töluðum orðum eða öðrum tjáningarformum

Kennsluefni

Ýmis gögn og verkefni frá kennara.

Námsmat

Símat á virkni, framförum, samvinnu og skilningi nemenda á viðfangsefni kennslustunda.

Smíðjur

Textílmennt

Hæfniviðmið

Að nemendur geti:

- leitað að einföldum upplýsingum í nokkrum miðlum.
- sagt frá íslensku hráefni og unnið með það á einfaldan hátt,

Kennslugögn

Garn, efnisbútar, snið, málning, lím, skæri, litir, nál, garn og fleira.

Kennsluhættir

- Nemendur hjálpast að
- Umræður
- Einstaklingsvinna
- Hópvinna
- Sýnikennsla

Námsmat

Umsögn byggist á getu og kunnáttu nemenda. Einnig eru hafðir í huga þættir eins og framfarir, sjálfstæði, frumkvæði, ástundun, vinnubrögð og samstarfshæfni. Verkefnin eru metin í lokin með hliðsjón af ofan töldu. Námsmatið á að virka hvetjandi fyrir nemandann

Heimilisfræði

Hæfniviðmið

Að nemandi:

- fari eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif tengdu heimilishaldi
- geti hagnýtt þá leikni sem hann hefur öðlast í einföldum verkefnum
- geti tjáð sig um heilbrigða lífshætti
- geti valið hollan mat og útskýri áhrif hans á líkama og líðan
- geti unnið með öðrum í hóp og sýnt tillitssemi
- þjálfist í að nota mælitæki og geti unnið eftir uppskriftum
- sýni sjálfstæði í vinnubrögðum
- auki þekkingu sína á góðum matarvenjum s.s. að borða morgunmat, ávexti og grænmeti daglega
- geri sér grein fyrir hversu mikilvægt hreinlæti er
- geti lagt snyrtilega á borð og gengið frá eftir mat

Kennslufni/kennslugögn

Heimilisfræði 3(rafbók aðgengileg á mms.is), ásamt ýmsum uppskriftum frá kennara. Kennslugögn eru áhöld, búnaður og hráefni í kennslustund.

Kennsluhættir

Bókleg vinna þar sem farið verður yfir hollt og gott mataræði, hættur í eldhúsi, mælingar og mælieiningar.

Verkleg vinna þar sem nemendur læra m.a. að leggja á borð, tileinka sér góðar venjur í frágangi og vinna eftir uppskriftum.

Námsmat

- umgengni og vinnubrögð
- vinnusemi
- vinnubók
- hegðun

Myndlist

Hæfniviðmið

Að nemandi:

- geti unnið út frá kveikju við eigin listsköpun
- geti tjáð tilfinningar, skoðanir og hugmyndaheim sinn á einfaldan hátt
- þekki grunnformin og frumlitina og þjálfist í meðferð lita og formfræði.
- geti fjallað um eigin verk og annara
- geti greint á einfaldan hátt áhrif myndmáls í nærumhverfi hans

- geti unnið eftir einföldu ferli frá hugmynd til afurðar
- læri að ganga frá eftir vinnu sína

Kennsluefni/kennslugögn

Skjávarpí og efni myndmenntastofu svo sem teikniverkfæri, litir, pappír og leir

Kennsluhættir

- Í myndlist er unnið markvisst með skynjun, greiningu og túlkun sem veitir nemendum forsendur til að sjá það sem þeir horfa á
- umræður um myndlist,
- einstaklingsvinna,
- hópvinna,.

Námsmat

byggist á formlegri umsögn: Vinnubrögðum, samskiptum og mati á verkefnum.

Hönnun og smíði

Hæfniviðmið

Handverk

Að nemandinn geti

- valið og notað nokkur verfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt
- gert grein fyrir nokkrum smíðaeffnum sem unnið er með

Hönnun og tækni

Að nemandinn geti:

- dregið einfalda skissu og tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar
- framkvæmt einfaldar samsetningar
- bent á ýmis tæknifyrbrigði er tengjast hans daglega lífi
- Greint einfaldar þarfir í umhverfi sínu og rætt nokkrar lausnir

Umhverfi

Að nemandinn geti:

- beitt líkamanum rétt við vinnu sína
- sýnt góða nýtingu þeirra efna sem unnið er með

Kennslugögn

Laufsög, sandpappír 60-100-150, litir, MDF, fura, akrílmálning, lím, bor, borvél

Kennsluhættir

Stuttar innlagnir fyrir hóp eða einstakling, sýnikennsla, einstaklingsvinna

Námsmat

Námsmat byggist á formlegri umsögn: Vinnubrögðum (iðni, sjálfstæði, frumkvæði, leiðbeiningar) samskiptum (virðing, kurteisi, tillitssemi, umgengni, fyrirmæli) og mati á verkefnum.

Uppbygging og bókasafn

Hæfniviðmið

Bókasafn

Að nemendur

- þekki skráningu og uppröðun á bókasafni.
- þekki stafrófið.

Uppbygging

Að nemendur

- geti tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahóp.
- geti hlustað á og greint að ólíkar skoðanir.
- sýnt tillitssemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra.
- Sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi

Námsefni

Bókasafn: Nemendum kennt að leita að bókum og finna ítarlegar upplýsingar um þær á Leitir.is

Uppbygging: efni tengd uppbyggingarstefnunni.

Kennsluaðferðir

Bókasafn:

Nemendum er kennt að lesa í titilsíður, skrá hvort höfundur er erlendur eða íslenskur. Einnig er nemendum kennt að finna hver gefur út bókina og fleira. Verkefni eru bæði unnin inná safni og í tölvuveri. Þetta auðveldar nemendum leit þegar þeir fara að vinna að ritgerðum um ákveðið efni.

Uppbygging:

Nemendur vinna með jákvæð samskipti. Unnið í hópum, einstaklingslega og þörum. Farið í leiki þar sem reynir á samskipti og traust.

Fjölval

Kennslulýsing: Nemendum á yngsta stigi er skipt í hóp. Í þessum hópum er brotið upp hefðbundið skólastarf og leitast eftir að hafa fjölbreytt viðfangsefni fyrir hvern hóp. Hóparnir byrja á því að fara einu sinni á hverja stöð og að því loknu geta nemendur valið sér stöð vikulega.

Markmið:

- Að nemendur öðlist reynslu í starfi með ólíkum aldurshópum.
- Að viðfangsefni verði fjölbreytt og við hæfi allra nemenda.
- Að virkja áhuga og vinnusemi nemenda.
- Að nemendur öðlist nýja sýn á skólastarfið þar sem nýbreytni er ríkjandi.

Þannig er stuðlað að eftirfarandi þáttum í lykilhæfni aðalnámskrá grunnskóla, að nemandi við lok 4. bekkjar geti:

- tekið þátt í samræðum og tjáð sig í samskiptum við aðra.
- sýnt frumkvæði og verið skapandi í vinnu og lausn verkefna.
- verið sjálfstæður og virkur í hópastarfi.
- geti aflað sér og miðlað upplýsingum á fjölbreyttan hátt.
- fylgt fyrirmælum og læri að nýta tíma sinn vel til vinnu.

Skólaíþróttir

Íþróttir

Hæfniviðmið

Að nemendur geti:

- gert æfingar sem reyna á þol.
- tekið þátt í stöðluðum prófum
- skýrt mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir.
- sett sér einföld hugtök sem tengjast íþróttum og líkamlegri áreynslu.
- þekki helstu líkamshluta.
- sett sér einföld þjálfunarmarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið að þeim.
- sótt og unnið úr einföldum upplýsingum varðandi íþróttir.

Kennsluefni/kennslugögn

Stór og smá áhöld til íþróttaiðkunar

Kennsluhættir

Fjölbreyttir íþróttatímar sem innihalda m.a. ýmsar leikfimiæfingar og leiki.

Nemendum er skylt að koma með leikfimi föt (stuttbuxur og stuttermabol) og handklæði í hvern tíma og fara í sturtu að honum loknum.

Námsmat

Metið er frumkvæði nemanda, hæfni þeirra til að nota þekkingu og leikni í tímum og beita gagnrýninni hugsun. Nemendur þurfa að sýna öðrum virðingu og góða framkomu. Nemendur þurfa að vinna sjálfstætt, í samstarfi við aðra og undir leiðsögn. Einnig er skoðað hæfni nemenda til að bera ábyrgð á sínu námi. Nemendur taka þátt í stöðluðum prófum sem eru eftirfarandi:

Þolpróf, sippa, próf í að hanga og langstökk án atrennu.

Umsögn er gefin í lok haustannar. Gefið er ágætt (Á), gott (G), sæmilegt (S) eða þarf að æfa betur (Þ) fyrir færni nemenda ásamt umsögn í lok vorannar.

Sund

Hæfniviðmið

Að nemendur:

- upplifi sund á jákvæðan máta og fái æfingar við sitt hæfi.
- bæti sundfærni og almennt líkamshreysti og þrek.
- kynnist hinum ýmsu sundíþróttum og leikjum
- læri helstu öryggisatriði sundstaða.

Markmið

Að nemandi:

- geti synt 25 m bringusund
- geti synt 15 m skólabaksund
- geti synt 12 m skriðsund með eða án hjálpartækja
- geti synt 12 m baksund með eða án hjálpartækja
- geti gert flugsundsátök með eða án hjálpartækja
- geti gert stungu úr kroppstöðu
- geti gert marglyttuflot með því að rétta úr sér
- geti synt 6 m kafsund

Kennsluefni/ Kennslugögn

Sundgleraugu, núðlur, flár, blöðkur, kafhringir, flotdýnur, prik, boltar, áhöld sem notuð eru við björgun í vatni ásamt fleiru.

Kennsluhættir

Verkleg kennsla, sýnikennsla, einstaklingsvinna og hópavinna. Farið verður í fjölbreytta leiki og æfingar framkvæmdar sem auka sundfærni nemenda ásamt því að bæta þrek og styrk.

Nemendur skulu mæta með sundföt, handklæði og sundgleraugu í hvern tíma.

Námsmat

Nemendur verða metnir út frá færni, umgengni, framförum og áhuga. Einnig þurfa nemendur að geta unnið með öðrum, sýnt jákvætt viðhorf og tekið leiðsögn. Sundfærni nemenda er metin jafnt og þétt allt skólaárið og umsögn gefin við lok hvernar annar. Gefið er ágætt (Á), gott (G), sæmilegt (S) eða þarf að æfa betur (Þ).